Hisse Opsiyonunda Risk Bildirimi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	15.09.2022	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/2081	2022/5947	İİK 67

ÖZET

Bankaya hisse opsiyonu satan yatırımcının hesabından 1.458.000 TL düşüldü. İlk derece mahkemesi aydınlatma eksikliği tespit eden raporlarla itirazın iptaline hükmetti. Yargıtay, imzalı risk bildirim formu, sözleşme, önceki raporlar ve elde edilen primler karşısında kararı banka lehine bozdu.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/hisse-senedi-opsiyonu-risk-bildirim-formu-banka-2022-5947/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2022/2081 E. , 2022/5947 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :TİCARET MAHKEMESİ

BİRLEŞEN DAVA : İSTANBUL 14. ASLİYE TİCARET MAHKAMESİ'NİN 2011/176 ESAS

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 12. Asliye Ticaret Mahkemesi’nce bozmaya uyularak verilen 28.06.2021 tarih ve 2015/200 E. - 2021/420 K. sayılı kararın Yargıtayca incelenmesi asıl ve birleşen davada davacı vekili tarafından duruşmasız , asıl ve birleşen davada davalı vekili tarafından duruşmalı olarak istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, duruşma için belirlenen 13.09.2022 günü hazır bulunan davacı vekili Av. ... ile davalı vekili Av. ....dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Asıl davada davacı vekili, müvekkilinin davalı banka nezdinde [hesap no] no'lu hesabı bulunduğunu, 02.04.2010 tarihinde davalıya gönderdiği havale talimatı ile [hesap no] no'lu

hesabında bulunan 1.556.932,00 TL'sinin Akbank Hasköy Şubesi'nde bulunan [hesap no] no'lu ... hesabına EFT ile gönderilmesini istediğini, verilen cevapta hesapta yeterli bakiyenin bulunmadığının bildirildiğini, bunun üzerine İstanbul 9. İcra Müdürlüğü'nün 2010/11931 sayılı dosyası ile hesabında bulunan ödenmeyen para alacağının tahsili için takip başlatıldığını, itiraz üzerine takibin durduğunu iddia ederek 20.000,00 TL üzerinden itirazın iptali ile takibin devamına, % 40'tan az olmamak üzere icra inkar tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Asıl davada davalı vekili, açılan davanın yersiz olduğunu, davacıyla yapılan yazılı sözleşmelere göre işlem yapıldığını, davacı ile imzalanan sözleşmeler ve verdiği talimatlara göre yapılan işlemler sonucu bankada bir alacağı olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Birleşen davada davacı vekili, asıl davada dava konusu etmediği takip konusu bir kısım bakiye alacak yönünden itirazın iptaline, takibin devamına ve icra inkar tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Birleşen davada davalı vekili, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece bozma ilamına uyularak yapılan yargılama neticesinde, her ne kadar bozma öncesi alınan ..... tarafından düzenlenen raporda, alım satım işlemlerinin tarafların karşılıklı olarak imzaladıkları sözleşmelere uygun oldukları belirtilmiş ve bozma sonrası alınan 19.08.2016 tarihli ... tarafından düzenlenen raporda, davalı bankanın aleyhine yürütülen dava konusu İstanbul 9. İcra Müdürlüğü'nün 2010/11931 esas sayılı dosyasından, esas ve birleşen dosyalardan borçlu olmadığı hususlarında görüş ve kanaat bildirilmiş ise de, bozma sonrasında düzenlenen 03.02.2021 tarihli kök rapor ve 25.05.2021 tarihli ek rapordaki açıklamalar gereği davanın kabulüne, birleşen davanın kısmen kabulüne karar vermek gerektiği, bozma sonrasında alınan 03.02.2021 tarihli kök rapor ve 25.05.2021 tarihli ek raporda, (bozma sonrası temin edilip incelemesi yaptırılan ve CD çözüm bilirkişisi...tarafından sunulan rapor içeriğinde yer alan) dava konusu olan işlemlere ilişkin görüşme kayıtlarının da değerlendirildiği, bu kayıtların temini ve CD çözümü yapılmadığı için daha önceki raporlarda değerlendirilemediği, ayrıca bozma sonrasında alınan 03.02.2021 tarihli kök raporda daha önceki bilirkişi raporlarındaki değerlendirmelerin de irdelendiği, 03.02.2021 tarihli raporu düzenleyen bilirkişiler tarafından tanzim edilen 25.05.2021 tarihli ek raporda belirtildiği üzere yapılan tüm opsiyonların yapılmamış olarak kabul edilmek suretiyle davalının itiraz etmiş olduğu üzere, önceki işlemlerden davacının elde ettiği 83.150 TL prim gelirinin, Roll (erteleme) edilmesi nedeniyle zararlara sebep olan opsiyonlardan kaynaklanan -1.445,000 TL zarar tutarından indirilerek, toplam zararın (-1.445.000+ 83,150) 1.361.850 TL olarak kabul edilmesi gerektiği, bu bağlamda, asıl davada dava değeri 20.000,00 TL olduğundan bu miktar üzerinden itirazın iptaline karar verildiği, birleşen dosyadaki talep yönünden 25.05.2021 tarihli bilirkişi ek raporunda tespit edilen 1.361.850,00 TL'den asıl davada hüküm altına alınan 20.000,00 TL ve davacı tarafın dava öncesinde hesabına geçtiğini beyan ettiği 101.000,00 TL (her ne kadar birleşen dava dilekçesinde takip miktarından bu miktar düşülerek dava değeri belirlenmiş ise de, mahkememizce alınan bilirkişi raporuna göre alacak miktarı daha düşük olduğu için bu miktar tespit edilen alacak miktarından tekrar) düşülerek 1.240.850,00 TL üzerinden itirazın iptaline karar verildiği gerekçesiyle asıl davanın kabulü ile, davalının İstanbul 9. İcra Dairesi'nin 2010/11931 esas sayılı takip dosyasına yaptığı asıl alacak miktarının 20.000,00 TL'sine yönelik

itirazının iptali ile takibin bu miktar üzerinden takipteki aynı koşullar ile devamına, 20.000,00 TL üzerinden takip ve dava tarihi de dikkate alınıp talep oranı gözetilerek % 40 oranında 8.000,00 TL icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine, birleşen davanın kısmen kabulü ile, davalının İstanbul 9. İcra Dairesi'nin 2010/11931 esas sayılı takip dosyasına yaptığı (asıl davada talep edilen 20.000,00 TL'lik kısım haricindeki asıl alacak miktarına yönelik) itirazın kısmen iptali ile, asıl alacak miktarının 1.240.850,00 TL'sine yönelik itirazının iptali ile takibin bu miktar üzerinden takipteki aynı koşullar ile devamına, 1.240.850,00 TL üzerinden takip ve dava tarihi de dikkate alınıp talep oranı gözetilerek % 40 oranında 496.340,00 TL icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin 195.082,00 TL asıl alacak miktarına ilişkin talebin reddine karar verilmiştir.

Karar, taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

(1) Asıl ve birleşen dava, davacı tarafından davalıya karşı İstanbul 9. İcra Müdürlüğü'nün 2010/11931 esas sayılı dosyası ile başlatılan takibe vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece bozma ilamından sonra alınan 03.02.2021 tarihli kök rapor ile 25.05.2021 tarihli ek rapora itibar edilerek asıl davanın kabulü ile davalının İstanbul 9. İcra Dairesi'nin 2010/11931 esas sayılı takip dosyasına yaptığı asıl alacak miktarının 20.000,00 TL'sine yönelik itirazının iptali ile takibin bu miktar üzerinden takipteki aynı koşullar ile devamına, 20.000,00 TL üzerinden takip ve dava tarihi de dikkate alınıp talep oranı gözetilerek % 40 oranında 8.000,00 TL icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine, birleşen davanın kısmen kabulü ile davalının İstanbul 9. İcra Dairesi'nin 2010/11931 esas sayılı takip dosyasına yaptığı (asıl davada talep edilen 20.000,00 TL'lik kısım haricindeki asıl alacak miktarına yönelik) itirazın kısmen iptali ile asıl alacak miktarının 1.240.850,00 TL'sine yönelik itirazının iptali ile takibin bu miktar üzerinden takipteki aynı koşullar ile devamına, 1.240.850,00 TL üzerinden takip ve dava tarihi de dikkate alınıp talep oranı gözetilerek % 40 oranında 496.340,00 TL icra inkar tazminatının davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin 195.082,00 TL asıl alacak miktarına ilişkin talebin reddine karar verilmiş, hüküm taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Tüm dosya kapsamının incelenmesinden, davalı Yapı ve Kredi Bankası Eminönü Özel Bankacılık Merkezi ile davacı ... arasında hisse senedi opsiyon işlemi yapıldığı, tarafların aralarında ihtilafa neden olan sözleşmelerin tümünün, davalı banka ve davacı ... tarafından karşılıklı olarak imzalandığı, davalı bankanın opsiyon işlemlerinin muhtemel riskleri konusunda müşteri davacı ...'i bilgilendirmek için Sermaye Piyasası İşlemleri Risk Bildirim Formu Risk Bildirimi bölümünün 2. maddesinde, sermaye piyasası işlemlerinin çeşitli oranlarda risklere tabi olduğu, piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonucunda aracı kuruluşa yatırılan paranın tümünün kaybedileceği gibi kayıpların yapılacak işlemin türüne göre yatırılan paranın tutarını dahi aşabileceğinin vurgulandığı, bu şekilde muhtemel risklerin boyutu konusunda davacı müşterinin bilgilendirildiği, bu formun davacı ... tarafından 06.02.2009 tarihinde imzalandığı, benzer düzenlemelerin davalı banka ile davacı arasında imzalanan 03.02.2009 tarihli 4 sayfa 20 maddeden oluşan Opsiyon Çerçeve Sözleşmesi'nin 3. ve 4. maddelerinde de yer aldığı, mahkemece yargılama aşamasında bozma ilamından önce alınan 30.03.2012 tarihli kök raporda, taraflar arasında karşılıklı yazılı mutabakatları ile yapılan hisse senedi alım satım işlemlerinin, karşılıklı olarak imzaladıkları

sözleşmelere uygun olarak gerçekleştiğinin bildirildiği, aynı görüşün 08.03.2013 tarihli ek raporda da tekrarlandığı, bozma ilamından sonra alınan 19.08.2016 tarihli bilirkişi raporunda, opsiyon işleminin prim ödeyerek alan açısından sadece bir hak olmasına rağmen, satıcısı açısından bir yükümlülük olduğunun, opsiyon işlemlerinde satıcının yükümlülüğüne uymasının sağlanmasını teminen yükümlülüğü kadar nakit bulundurmasının sağlandığının, dava konusu işlemlerde de, müşterinin bankaya sattığı opsiyon tutarı kadar nakit teminat bulundurması sağlanarak işlemlerin sürdürüldüğünün, hisse senedi fiyat hareketlerinin opsiyon satıcısının beklentisinin tersine gerçekleşmesinin bir sonucu olarak teminat olarak bulundurması gereken miktar ile yükümlülüğü arasındaki marj daralmaya ve bir anlamda teminat açığı oluşmaya başladığının, davalı Banka'nın da aralarındaki sözleşme hükümleri çerçevesinde teminat tamamlama çağrısına yanıt vermeyen müşterisinin pozisyonunu ters işlemle kapattığının, yapılan işlemlerin, davacı ve davalı ile yapılan sözleşme hükümleri kapsamında gerçekleştiğinin, yapılan opsiyon işlemleri teknik olarak incelendiğinde, opsiyon sözleşmeleri için ödenen prim tutarlarının makul sınırlar içerisinde olduğunun gözlendiğinin, taraflar arasında karşılıklı yazılı mutabakat ve sözleşme hükümleri çerçevesinde yapılan hisse senedi opsiyon alım satım işlemlerinin, karşılıklı olarak imzalanan sözleşmelere uygun olarak gerçekleştiğinin, 10.01.2009 - 01.06.2012 tarihleri arasında borsada oluşan gerek İMKB 100 endeksi ile Garanti Bankası endeksinin ve gerekse Bankalar endeksi ile Garanti Bankası endeksinin aynı paralellikte bir hareket içinde bulunduğu ve Garanti Bankası hisse senedinin olağandışı bir gelişme içinde olmadığının, son işlemin gerçekleştiği 30.03.2010 tarihli işlem bedelinin, davacının [hesap no] nolu esnek hesabından tahsil edildiğinin, davacı ...'in 30.03.2010 tarihli hesap bakiyesinin 1.558.206,00 TL olup, 1.458.000,00 TL'nın hesaptan düşülmesinden sonra hesapta 100.206,43 TL kaldığının, [hesap no] nolu esnek hesapta günlük vadeli olarak değerlendirilen bu tutarın 100.000,00 TL'sinin 23.06.2010 tarihinde ...'e ait [hesap no] nolu hesaba, 1.000,00 TL'sinin de [hesap no] nolu hesaba aktarıldığının tespit edildiğinin, davalı banka aleyhine yürütülen İstanbul 9. İcra Müdürlüğü'nün 2010/11931 esas sayılı takip dosyasından, davalı Banka'nın bir borcunun bulunmadığının bildirildiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar bozma ilamından sonra alınan 03.02.2021 tarihli kök rapor ile 25.05.2021 tarihli ek raporda davalı Banka çalışanlarının yanlış yönlendirmesi ve aydınlatma yükümlülüğünü gereği gibi yerine getirmemeleri nedeniyle davacının zarara uğradığı bildirilmiş, zararının ne kadar olduğu yönünde hesaplama yapılmış ve mahkemece anılan bu raporlara itibar edilerek hüküm tesis edilmiş ise de, yukarıda açıklanan sözleşme hükümleri, bozma ilamından önce alınan 30.03.2012 tarihli kök rapor ve 08.03.2013 tarihli ek raporda varılan sonuçlar, bozma ilamından sonra alınan 19.08.2016 tarihli raporda varılan sonuçlar, dosyaya kazandırılan bilirkişi...tarafından hazırlanan yapılan görüşme kayıtları içerikleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, hükme esas alınan 03.02.2021 tarihli kök raporda ve 25.05.2021 tarihli ek raporda varılan sonuçların sözleşme içeriklerine ve opsiyon işlemlerinin kendi içerisinde taşıdığı risklerin niteliğine uygun düşmediği, davacının yapılan opsiyon işlemleri konusunda aydınlatılmadığı, bilakis kasıtlı olarak zarara uğratıldığı sonucuna varılamayacağı, kaldı ki yaptığı bazı işlemler nedeniyle prim elde ettiği dikkate alındığında davacının davalı Banka'dan herhangi bir talepte bulunamayacağı anlaşıldığından asıl ve birleşen davada kurulan hükümlerin bozulması gerekmiştir.

(2) Bozma sebep ve şekline göre davacının temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) no'lu bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile asıl ve birleşen davada verilen hükümlerin BOZULMASINA, (2) no'lu bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesine yer olmadığına, takdir olunan 8.400,00 TL duruşma vekalet ücretinin davacıdan alınıp davalıya verilmesine, ödedikleri peşin temyiz harcının istekleri halinde temyiz eden taraflara iadesine,

15/09/2022 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.